

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Mezőgazdasági termé- nyek értékesítése.

— Irta: Szilassy Zoltán, országos képviselő. —

A mezőgazdasági termékek értékesítésének helyes szervezése, az egész gazdaságsadalmat érdeklő legégetőbb kérdések egyike.

Nem szükséges külön hangsúlyoznom azt, amit mindnyájan egyformán érzünk és tudunk, hogy a gazda munkájának eredménye nemcsak attól függ, hogy szakértelmével, szorgalmával, munkájával minél nagyobb mennyiségű és minél jobb minőségű terményeket állítson elő, a föld termőerejét minél nagyobb hozadék előállítására kényszerítse, hanem főképen attól függ, hogy az előállított terményeket a termelési költséghez képest minél nagyobb árban értékesíteni is tudja.

A mezőgazdasági termékek értékesítése helyes szervezetének azon alapelvein kell felépülnie, hogy az értékesítő szervezet a termelőt a fogyasztóval minél kevesebb közvetítő kéz igénybevételével, lehetőleg közvetlenül hozza összeköttetésbe. A termékek értékesítésének helyes szervezése tehát nem pusztán a termelő érdeke, hanem ugyanolyan fontosságú az a fogyasztóra nézve is. És ha a mai értékesítési

módozatokat és rendszert vizsgálat alá vesszük, úgy azt kell tapasztalunk, hogy a termékek értékesítésének irányításába se a termelőnek, se a fogyasztónak elhatározó befolyása nincs, a legközvetlenebbül érdekelt ennek a két osztálynak az érdeke teljesen ki van szolgáltatva a termékek forgalombahozatalát a termelőtől a fogyasztóhoz mozgósító, közvetítő kereskedelem érdekeinek. Ennek előidézésében pedig a legfőbb tényező a termelőknek állandó hitelignye, amelynek még részleges kielégítése is nagy csalétket képez arra, hogy azért cserébe terményeit olcsóbb áron adja el a hitelt nyújtó kereskedőnek. Ez az állandó hitelignye a szülője annak az óriási terményzúszorának, amelynek súlya alatt, kivált a kisgazda közönség országszerte sinylődik.

A mezőgazdasági termékek értékesítésének helyes szervezésénél tehát főképen arra kell törekedni, hogy a szervezet módot nyújtson arra, hogy a termelők hitelignyeit legalább addig a mértékig kielégítse, hogy a termelők ne legyenek kénytelenek terményeiket szorult helyzetükben elvesztegetni, vagy éppen az értékesítést közvetítő kereskedelemnek hitelnyújtási szivesség fejében átadni. A termékek értékesítését tehát szoros kapcsolatba kell hozni a

termelő gazdaközönség hitelignyei egy részének kielégítésével.

Ennek a kapcsolatnak abból kell állania, hogy az értékesítő szervezet a termelő gazdának kész terményeire és meglévő felszereléseire az értékesítés bekövetkeztéig előleget nyújtson. Az értékesítésnek ily módon való szervezése pedig a szövetkezeti közraktárak útján érhető el, mely közraktárakat pedig a falusi helyi szövetkezetek vannak hivatva, úgy mint eddig is, állami segítséggel felépíteni és kezelni. De egyúttal eme közraktáraknak fölépítését, üzemüknek zavartalan és közhasznú vitelét irányítani, felügyelet alatt tartani, ellenőrizni, a szükséges hitellel ellátni egy erős központi szövetkezet van hivatva, amelynek kötelékébe tartozzanak az összes közraktári szövetkezetek. Ennek a központnak a feladatát képezné az anyagi eszközökről való gondoskodáson kívül az értékesítés lebonyolítása, ártudósításoknak a falusi és vidéki központi közraktárakkal való közlése, hazai és külföldi piacok fölkeresése, sőt esetleg még a termelés irányítása is.

De a termékek értékesítésének ezen szövetkezeti közraktári rendszere mellett a gazda birtokában levő, de a közraktárban nem helyezett készleteinek és gazdasági felszereléseinek elveszte-

==== A tavasz beálltával ne felejtse **festék, lakk, lakkfesték, ecset stb.** szükségleteit már most =====

RÁCZITS és CZVRKUSITS nagykereskedő cégnek

külön e célra :: :: :: **!! FESTÉKÜZLETÉBEN !!** ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6. szám
:: :: :: berendezett

(dr. Pávlovits-féle palota) fedezni, mivel ezen cég az összes **festékárukat**, valamint az ezen szakba vágó összes más cikkeket nagy mennyiségben eredeti forrásból szerzi be s így csak ezen cégnél van alkalma a legjobb minőségű árut, **aránytalanul olcsó áron** bármily csekély mennyiségben beszerezni.

Ha tehát szüksége van bárminemű **vegyi és földfestékre**, finom, saját őrlésű tiszta **olajfestékre**, finom, finomabb és legfinomabb **borostyan padlófestékre**, rögtön száradó legfinomabb **linoleum padlólak festekre**, finom **parkott feny-mázra** és **viaszra**, ugyszintén finom **hintőfenymázakra** bármily minőségben, az összes **többi feny-mázakra** bármely munkához, a legjobb minőségű **mázoló, festő** és **egyéb ecsetekre**, valamint kerti és vasbutorok festéséhez szükséges **email-lakk festékekre** eddig nem létezett jóminőségben, valamint ha szüksége van bármely néven nevezendő **fertőtlenítő szerekre, kátrányra** vagy **karbolineumra**, úgy forduljon becses megrendelésével a legnagyobb bizalommal cégünkhöz, mert ily módon sok pénzt és fáradságot megtakaríthat magának.

Iparosoknak gyári árak!

Megtisztelő látogatását kérve, jegyzünk

kiváló tisztelettel

RÁCZITS és CZVRKUSITS

nagykereskedők.

gető értékesítése ellen is védelmet kell nyújtani a megfelelő törvényhozási intézkedések által. Ez pedig a credit agricole, illetve az ingózáloghitel lehetővé tételével volna elérhető.

Mindezt megfontolva, jogosan merül fel azonban az a kérdés, vajjon a falusi szövetkezetek létesítő és almentáló központi közraktárszövetkezetet képes volna-e a magyar gazdatársadalom a saját erejéből fölláttatni? Sajnos, erre a kérdésre határozott nemmel vagyunk kénytelenek válaszolni s csak az szolgálhat vigaszul, hogy ugyanerre szintén nem volt képes se Németország, se Ausztria, se Franciaországnak nálunknál sokkal tőkegazdagabb gazdatársadalma sem. Mindenütt, ahol ilyen nagy szabású szövetkezeti közraktári intézmény létesült, az állam legmesszebbmenő támogatásával és segítségével történt. Akkor tehát, amikor az osztrák kormány éppen a napokban terjesztett a parlament elé törvényjavaslatot, amelynek alapján 1910—1918. évekre, tehát 9 éven át, évi 6 millió korona és időközi kamatai a mezőgazdasági termények értékesítésének előmozdítására fordították, akkor itt az ideje, hogy a magyar gazdaközösség is nyomatékosan követeljen a mezőgazdasági termények értékesítésének szervezéséhez egy minden eddiginél hathatósabb állami támogatást élvező szövetkezeti központi intézményt, amelynek segélyével — s közbevetőleg a tőzsde reformjának keresztülvitelével, — a gazdák összes terményei kedvezően értékesíthetők lesznek, amelylyel a warrans-hitel is megoldható lévén, egyúttal a fogyasztóknak is a legnagyobb előnyök biztosíthatnak.

Vértesi Károly jubileuma.

Akadémikusok, írók, újságírók, országgyűlési képviselők és művészekből rendező bizottság alakult Budapesten, hogy *Vértesi Károly* 40 éves írói jubileumát megüljék. Az ünnepség nagyon szép sikerrel és megható jelenetekkel folyt le Budapesten, június hó 8-án, a király-koronázási évforduló napon.

Az ünnepély két részből állt, díszgyűlésből az „Otthon” írók és hírlapírók körének Dohány-utcai palotájában és disztrakcióból, a Royal-szállóban.

Rákosi Jenő főrendiházi tag, az „Otthon” írók és hírlapírók körének elnöke és a „Budapesti Hírlap” főszerkesztője, klasszikusan szép beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, minden oldalról megvilágította és méltatta *Vértesi Károly* irodalmi, hazafias és közművelődési működését, melyet a jelenlevők nagy figyelemmel hallgattak. Utána dr. Sziklay János, az Országos Pázmány-Egyesület főtájkára szép beszédben vázolta *Vértesi* irodalmi működését és a zombori szobrok felállítására körül szerzett érdemeit s azután az Országos Pázmány-Egyesület nevében és megbízásából üdvözölte a jubiléumot. A Budapesti Újságírók Egyesületének üdvözlését szintén megbízás folytán dr. Kovács Dénes szerkesztő, a Magyar Szakírók Országos Egyesületét Katona Béla adta át. Mikosevits Kanut országgyűlési képviselő gyönyörű beszéddel üdvözölte *Vértesi* mint a Bácska szülöttét, kiemelte szerencsés kezét és sikereit, amihez fog. Dobiecki Sándor országgyűlési képviselő és a Magyar Védő Egyesület ügyvezető alelnöke, mint a zombori Magyar Védő Egyesület ügybuzgó és fáradhatatlan elnökét, dr. Balogh Sándor udvari tanácsos és az 1848/49-es Honvéd-Egyletek Országos Egyesületének, nemkülönben a Honvéd-Menház elnöke pedig mint a 48-as honvédek barátját, a hazafias törekvések buzgó előharcosát s lankadatlan szorgalmu jeles íróit üdvözölték *Vértesi*.

Végül *Vértesi Károly* ünnepelt emelkedett szólásra és hálás köszönő beszédet mondott.

Meghatóvá tette az ünnepélyt a Honvéd-Menház négy kiküldött tagjának megjelenése vörös zsinóros barna egyenruhájukban. Az első széksorba ültették le őket. Kovács Lajos,

Hajós Antal, Mezey József és Szirmay György voltak. Töredezett, megható hangon mondtak jöttükör és távozásukkor köszönetet *Vértesi* nek az irántuk mindig tanúsított figyelméért. Említették, hogy könyvei, melyek hazafias beszédek tartalmazzak, közkezen forog náluk a menházban.

Az ünnepély ugy másfél óráig tartott és a vidékről is jöttek arra. Dr. Bugarszky Koszta zombori ügyvéd is ott volt, aki említette, hogy *Vértesi* nek egyik könyve volt az első jutalma az iskolában, ezt ma is kegyelettel őrzí. Dr. Halász Gedeon, Schweidel vértanu unokája és Urváry Sándor ref. lelkész Kápolnásnyékről jöttek az ünnepélyre. A hallgatósághoz mások is csatlakoztak a Royal-szállóban való felvonuláskor. Ott láttuk dr. Tarnovszky Géza es. kir. törzsorvost, aki több évig működött Zomborban s a jubiléummal szoros barátságot kötött.

A Royal-szálló díszes nagytermében folyt le a lakoma.

Az ünnepelt az asztalfőn, mellette egyfelől a hangversenyben közreműködő hölgyek, másfelől országgyűlési képviselők, írók, újságírók és művészek tetszés szerint foglaltak helyet s így a hangulat csakhamar emelkedett.

Elsőnek szólalt fel Farkas Emőd, a „Budapest” belmunkatársa, a nagy idők krónikása és a „Magyarország Nagyszonyjai” írója és éltette az ünnepeltet s különösen kiemelte jó hazafiságát.

Az éljenzés lecsillapultával dr. Kovács Dénes szerkesztő és rendező a *Vértesi* címére érkezett üdvözlő irásokat és sürgönyöket olvasta fel. Üdvözlő irást küldtek: Vojnits István főispán, dr. Balogh Sándor udvari tanácsos, az 1848/49-es honvédek és a Menház elnöke, Halász Gedeonné sz. Schweidel Anna, a vértanu leánya, Schweidel Béla, a vértanu fia, 48-as honvédszázados, dr. Kanyurszky György egyetemi tanár, Szondy Mátyás ny. kir. táblabíró, Zsulyevits Ernő felső kereskedelmi iskolai igazgató, dr. Hermann Antal ny. kir. bíró Nyíregyháza, Driesz Lajos nagybirtokos Pécsvárad, Hegedüs Zsigmond ny. kir. járásbíró Makó, Bekelgy Gyula ügyvéd Szabadka, Türr Antal számtanácsos, *Vértesi* Adrienne, Vujevich Alajos tisztviselő, Patyi István tanár Szabadka.

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Aki sápadt . . .

Aki sápadt, rongyos, aki fáradt.

Aki görnyed a gondok alatt,

Akit elsorvasztanak a vágyak,

Aki vet és sohasem arat,

Anyám, ne vedd zokon:

Az a testvérem, rokonom.

Akinek nincs puha, meleg ágya,

Aki éjszaka is csavarog,

Aki koldús, béna és árva,

Aki megbántott, kitagadott.

Anyám, ne vedd zokon:

Az a testvérem, rokonom.

Aki az ebbel is megáll az utcán,

Ha kivert, ha magára maradt,

Aki megesufolva megy Krisztus útján

S nem tudja mi a gög, boszú, harag.

Anyám ne vedd zokon:

Az a testvérem, rokonom.

Kinek semmije nincs s mégis gazdag,

Azzá teszik a vert, égő sebek,

Aki nem kér, aki mindig ad csak,

(S akít — mint engem — csak rúgnak, marnak).

Anyám, ne vedd zokon:

Az a testvérem, rokonom! . . .

Peterdi Andor.

Az ajándék.

Sasa Smirnov egy nap gondosan újságpapírba burkolt tárggyal a hóna alatt, jelent meg Kosolkov doktor fogadó-óráján.

— Nos, kedves barátom — köszöntötte az orvos — hogy érzi magát?

Sasa szívére szorította kezét és izgalmas hangon mondta:

— Doktor ur, az édes anyám tisztelteti és ezerszeresen szívből köszöni, hogy engem, egyetlen fiát kigyógyított a veszedelmes betegségből és megmentett az életnek. Nem is tudjuk, miként rójuk le . . .

— Csak kötelességemet teljesítettem — háritotta el betegének hálálkodását az orvos. Mindenki más a helyemben csak így tett volna.

— Lássá doktor ur, mi csak szegény emberek vagyunk és sajnos, nem tudjuk

megfizetni az ön fáradozását. Pedig ez nagyon a szívünkbe markol, mert oly igen szerettünk volna . . . Hálánk csekély jeleül, kérjük, fogadja el ezt tőlünk . . . Ritka műtárgy és valódi bronzból készült.

— De hiszen teljesen felesleges, hogy valamijüket nekem ajándékozzák — mérgeződött az orvos.

— Nem, doktor ur, ajándékunkat nem szabad visszautasítania — szólta Sasa, miközben a csomagot bontogatta. Ezáltal édes anyámat és engem mélyen elszomorítana . . . Valóban szép dolog és nagy művészi értéke van. Édes apa hagyta ránk és mi úgy örítettük, mint egy drága emléket. Édes apa ugyanis a régi műkincsek összevásárlásával foglalkozott és eladogatta azokat a műbarátoknak. Most is ebből tartjuk fenn magunkat.

E szavakkal Sasa ünnepélyesen az asztalra helyezte az ajándékot: kis bronzkandélaber volt ez művészi kivitelben. Csoportozatot ábrázolt. Két meztelen nőalak állott a talapzatán. Kacérul nézdegéltek, mosolyogtak és úgy hatottak, hogy minden pillanatban készek volnának a magaslatról alászállni és a szobában mámoros táncra kerekedni, ha nem az lett volna a feladatuk, hogy a lámpát tartsák. A doktor habozva nézte az ajándékot. Vonakodott.

— Igen, a dolog nagyon szép — mondta — de, hogy is mondjam csak . . .

Táviratilag üdvözölték Vértessit: Hauke Imre polgármester, Balogh Sándorné szül. Schweidel Sarolta, a vértanu leánya, Schweidel Irma, a vértanu unokája, Hegedüs Kálmán miniszteri tanácsos, dr. Hegedüs Gyula és neje szül. Balogh Irén, Schweidel vértanu unokája, Konyovits Dávid országgyűlési képviselő, Dömötör Pál ny. táblabíró, a Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaság, a zombori Ügyvéd Egylet, a zombori felső kereskedelmi iskola tanári kara, a zombori Rákóczi-asztaltársaság, dr. Pertschy Ferenc főtörzsorvos, Wollarich és Szendelbach Szentfűlőpről, dr. Balogh Ernő, Kovácsffy Kálmán műszaki főtanácsos Pecs, Szalay Frigyes belügyminiszteri titkár, Tarczyay István és neje sz. Vértessi Lusi, a Samarjai-család Bezdán, dr. Lemberger Ármán, a Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaság alelnöke Baja, Gubicza Kálmán muzeumőr Monostorszeg, a Bencze-család Bezdán, Poeskay Sándor ügyvéd, dr. Dömötör Győző törvényszéki jegyző, Heindlhofer Róbert takarékpénztári aligazgató, dr. Radványi Ferenc tanfelügyelő és neje sz. Ruttkay Emma Fogaras, dr. Buják József ügyvéd, Barthók Béla községi jegyző Kunszentmiklós, Gergurov Milán főmérnök, dr. Grázl József orvos Vasút, Nemes Lajos és neje.

Vértessi nagyon szép dolgait emlegetik ezek az irások és sürgönyök.

Azután Vértessi emelkedett szólásra, nagy figyelemmel hallgatták meg beszédét, mellyel az ünneplő társaságot köszöntötte fel. Zsedényi Aladár író, szívélyes szavakkal adta át Vértessinek a Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság üdvözlését, mint elnöknek. Azután dr. Molnár István Lajos, a „Bácska“ egykori szerkesztője, most ny. igazgató-tanár Budapest, szellemtől szikrázó felköszöntőt mondott, s mint az ünneplőnek barátja, aki legjobban ismeri őt, Vértessi zombori életéből, vendégszeretetéről, muzeum-szobájáról, sokat beszélt, általános figyelem között. Humoros mondásai különösen tetszettek. Éltette Vértessi családját, négy leányát. Mikosevits Kanut képviselő beszélt azután Bácskáról és a bácskaiakról szellemesen. Dr. Molnárral polemizált. Nagy tetszés követte beszédét. Dr. Sziklay János a jelenlévő művészhölgyeket köszöntötte fel, mások pedig a Ság József zene-

tanár vezetésével megjelent művészeket. Vértessi Károly dr. Kovácsot és Sziklait, meg a rendezőséget éltette.

Az ünnepély egyik fénypontja volt az ének és a zene. Vértessi gyönyörködhetett a kedvére hangoztatott szépséges kuruc melódiákban, melyeket Vendéghegyi Géza, országos zeneegyesületi karnagy vezényletével Stefani m. kir. operaházi tag pisztonnal — egy karsu trombitával — emelt teljes érvényre. Egy bájos jelenség, Irányi Ella, iskolázott, csengő hangjával ragadta magával az ünneplő közönséget, hasonlóképp Somogyi Ödönné, magashangu ritka szép énekével és kitünő zongorajátékával. A Margit-szigeten tartott Ság-jubileumon ígérték meg a Vértessi-jubileumon való szíves közreműködésüket és be is váltották.

Hogy a társaság még tovább együtt lehessen, egy Erzsébet-köruti kávéházban ért véget az ünnepély, a hajnali órákban.

Nagyon szép lefolyású ünnepély volt ez, melyről azt jegyezték meg többen, hogy ilyen kedélyesen jól sikerült, művészi zománcsal bevont ünnepélyben nem igen szokott részük lenni. Aki ott volt, örülhet, Vértessinek pedig nagyon emlékezetes lehet ez az ünnepély.

A rendezőség által Vértessinek átadott emlékalbumban az aláírások még folynak az írói világban.

A zombori kaszinói dalárda kirándulása.

Régen, nagyon régen, mikor még Pomeraniába alig hatolt be Krisztus tana, volt egy hatalmas város: Vinéta. Lakosai gazdagok, kapzsiak, kegyetlenek és keresztényüldözők voltak. Ha oly hajó közeledett a kikötő felé, melynek zászlóján kereszt volt, csellel és ravaszszággal kirabolták és elmerítették.

Történt, hogy a város legszebb leánya megszerette egy ujonnan érkezett, titokban keresztény személyzetű hajó fiatal kapitányát, Rodrigót. A férfi sem maradt érzéketlen a székehajó, kékszemű Ingeborg iránt.

Gyakran, majdnem naponta találkoztak. Egyszer, midőn ismét együtt ültek a parton, Rodrigó feltárta előtte a titkát s könyörgött Ingeborgnak, legyen keresztény ő is s ugy-

szökjék meg vele. A szép leány engedett a könyörgésnek s hajlandó volt teljesíteni óhaját annak, akit annyira szeretett.

Sötét volt, még a csillag sem hatolt gyenge fényével keresztül a homályon. Kéthárom lépésnyire sem lehetett látni; Rodrigó felkelt, hogy a tengervízzel s néhány ájtatos szó segítségével megkeresztelje a leányt, midőn egy éles sikoltás remegtette meg a levegőt, s Ingeborg ismeretlen kéz által sújtva, holtan terült el a fövényen . . .

A következő pillanatban egy földrendetői iszonyu rázkódás!

Ugy látszik, Isten büntető keze működött és a szigetet a virágzó várossal együtt mérhetetlen víz borította el, úgy hogy még csak nyoma sem maradt a városnak. Csupán néhányan, kik a közelben csónakáztak, maradtak életben s terjesztették a szörnyű valóságot. Aki kételkednék, meggyőződhetik, mert tiszta verőfényben most is látható a tengerben az elmerült város bálványtemplomainak kupolája.

Amit most elbeszéltem, egyike azon legendáknak, amelyek a nép ajkán élve apáról fiúra szállnak. Ezt a legendát dolgozta Abt Ferenc a dalárdák számára férfikarra.

A zombori Kaszinó Egyesületi Dalárda június hó 3-án és 4-én az „Ujvidéki Dalárda“ lelkes hangu meghívására Ujvidékre utazott, hogy a város ezen tekintélyes és a magyar kulturális mozgalmakat istápoló egyesületének 40 éves zászló ujjáavatási ünnepélyen résztvegyen. A végtelenül kedves ünnepség sikerén Szabó Imre járásbíró elnökön kívül dr. Wagner Károly alelnök, dr. Piukovits Sándor titkár és Hollós Lipót karnagy a dalárda tagjainak odaadó fardozásával, lelkesedéssel és buzgalommal szorgoskodtak s minden lehető elkövettek, hogy az idegenből odaseregülő vendégeket magyaros vendégszeretettel fogadják.

A kaszinói dalárda 3-án 12 órakor utazott el Zomborból Szabadkán át, ahol a budapesti „Törekvés“ dalárdával találkozott. Innen kedélyes tréceléssel s nótaszóval indultunk tovább. Ujvidékre 4 órakor robogott be a dalárokat hozó vonat. A vasuti állomáson Szabó elnök szép beszéddel üdvö-

— Mi aggasztja, doktor ur — kérdezte Sasa hevesen.

— Nos, úgy vélem, ezt a kandelábert semmiesetre sem állíthatom itt fel!

— Ah, ez neveléses, doktor ur! Azt hiszem, mégis csak az igazi érték a fő — szolt Sasa sértődötten. Nézze csak meg, mily finomak, graciózusak az alakok. Ha ennyi szépet lát az ember, meg kell feledkeznie minden földi szennyről. Ugy tűnik fel, mintha az alakok valóban élénének; figyelje csak meg az arevonások eleven kifejezését.

— Értem én ezt mind, fiatal barátom — felelt az orvos — de azért a lámpást mégsem állíthatom fel. Gyerekeim idejárnak, azután a hölgyek . . .

— Doktor ur, ha ön is úgy akar gondolkodni, mint a tömeg, akkor természetesen ily színben látja ajándékunk becsét. De kérem, doktor ur, próbálja meg más szemmel nézni, annál inkább, mert visszautasításával édes anyámat és engem mélyen megbántana . . . Ön megmentette az életemet és mi örömmel odaadjuk önnek, ami nekünk a legértékesebb és legdrágább. És csak szívből sajnáljuk, hogy a párját is nem adhatjuk hozzá . . .

— Köszönöm kedves barátom és adja át üdvözlőmet tisztelt édes anyjának, de . . . az ajándékot nem fogadhatom el . . . azaz, csak hagyja itt — szolt végül Kosolkov doktor, mikor betege elkomorodott arcába pillantott.

Sasa elbucszott megmentőjétől és újra sajnálkozott, hogy nincs meg a másik lámpás is.

Mikor aztán elment, Kosolkov doktor sokáig nézte a kandelábert és gondolatokba merült.

— Tényleg művészi kivitelű, ehhez kétség sem fér. Eldobni nagyon is kár volna — összegezte eszméit — de a szalonban felállítani kész lehetetlenség. Kinek is adhatnám oda?

Némi töprengés után eszébe jutott, hogy barátjával, Uchov ügyvéddel szemben lekötöztetnek éri magát, mert szívességéből elvállalta és sikerre vitte egy perét.

— Szerencsés ötlet! — gondolta — nem illenék, hogy mint jóbarátot, pénzzel kínáljam, leghelyesebb tehát, ha ily módon méltányolom munkáját. Uchov agglégény és minden álszeméremtől mentes . . .

Kosolkov doktor nem akarta hosszúra nyújtani az ügyet s ezért a kandeláberrel azonnal a barátjához ment.

— Kedves barátom — mondta — eljöttem, hogy fáradságodat megköszönjem . . . Mivel védelmedért nem akarsz pénzt elfogadni, kérlek, legalább ezt az apróságot, hálám bizonyosságát ne utasítsd vissza . . . Igazán nagyon szép dolog.

Mikor az ügyvéd az ajándékot megkapta, határtalan volt elragadtatása.

— Hisz ez nagyszerű! Csodás! Honnan tudtad ezt előkeríteni!

Amint azonban elragadtatása csillapult, az ajtó felé pislantva mondta:

— Tudod, Kosolkov, azért csak vidd megint magaddal . . . nem fogadhatom el . . .

— De miért nem? — kérdezte ijedten a doktor.

— Nos, ha tudni akarod, a dolog kissé kellemetlen; idejön az anyám, rokonok, eseléd . . .

— Csak nem adsz nekem kosarat? Az ördögbe is, ostobaságot akarsz tenni. Biztosítalak, hogy мүkincs. Nézd csak, milyen elevenek, kifejezők az alakjai! Nem barátom, félre az ellenvetéssel. El kell fogadnod . . .

És boldogan, hogy az ajándéktól megszabadult, gyorsan távozott barátjától.

Amint Kosolkov elment, az ügyvéd minden oldalról megnézte a lámpást és éppúgy azon törte fejét, mit kezdjen vele, mint előbb a doktor.

— Szép darab — bírálta. Eldobni kár volna, de mégsem tarthatom meg . . . Legjobb volna odaajándékozni valakinek. De kinek? Ah, most jut eszembe, hogy Saskin barátomnak, a komikusnak, ma van a jutalomestélye; az szereti az ilyen csecsebecsüket, neki fogom adni.

Ugy történt. Estére Saskin megkapta a kandelábert. Előadás után válvonogatva nézte az ajándékot és azt mondta:

— Mit csináljak ezzel a lámpással!

zölte a testvérdalárdákat, akik az üdvözlést jelszavuk eléneklésével köszönték meg.

Este 8 órakor Matkovits Béláné zászló-anya tiszteletére lampionos menet volt. A kaszinói dalárda dr. Demetrovits Vladimir polgármesternél gróf Andrássy Gyulánának „Krasznahorka büszke vára“ c. romantikával teljes szerzeményét énekelte, amelyet a budapesti egyesített dalárdák annak idején a királynak szerenádul adtak. Osztatlan tetszés és zúgó taps honorálta a szép éneket.

Az ismerkedési estélyen, valamint a díszében dalárdánk testületileg megjelent s a díszében Rác Soma felköszöntőt mondott az Ujvidéki Dalárdára, különösen hangsúlyozván azokat a nehézségeket, amelyekkel a dalárdának a nemzetiségi vidékeken missziójuk érdekében meg kell küzdeni s méltatta azokat az érdemeket, amellyel az ujvidéki dalárda agilis vezetősége fáradságot nem ismerő szorgalma s odaadó munkássága lehetővé tette, hogy ezen szép ünnepély létrejött. Felköszöntőjét a Kaszinói Dalárda üdvözlő dala rekesztette be.

Matkovits főispánnak a királyra mondott felköszöntője után a zenét szolgáltató katonazenekar a Himnuszra zendített rá, mit a díszében közönsége állva énekelte végig.

Délután a lövöldében megtartott hangversenyen énekelte a Kaszinói Dalárda Abt „Vinéta“-ját. Leheletszerű pianissimói, az orkántutánzó fortissimói zúgó éljenzésre ragadta a hallgatóságot. A második darab Gaál „Imádságom“ c. örökbecsű szerzeménye az előbbihez hasonló frenetikus hatást váltotta ki a közönség lelkiületéből, mely a precíz előadást, a finom nüanciózást lelkes éljenzéssel s tapsal honorálta. A karokat Tomcsányi Aladár karnagy vezényelte.

Nagyon szépen énekelte az Ujvidéki Dalárda s különösen a budapesti „Törekvés.“

A zombori kaszinó egyesületi és a zombori iparos dalárda, amely szép énekeivel szintén általános tetszést keltett, egy-egy ezüst emlékszerleget kapott az ünneplő dalárdától.

Este tánc volt a lövöldében, ahonnan egy kedves emlékekkel a szívünkben éjjel 2 órakor utaztunk vissza Zomborba.

Tisztes polgári lakásban lakom és csak a színpadon jó a szabatoság. Tehát nem állíthatom ki, mint egy fényképet... Mit ér hát?

— Adja el — tanácsolta a színházi borbély. Itt a közelben lakik egy öreg asszony, aki ilyen műtárgyakkal kereskedik. Tudom a címét.

A komikus megköszönte a jó tanácsot és követte is.

Néhány nap mulva, mikor Kosolkov doktor épen egy tudományos kérdésben elmerülve gubbasztott íróasztalánál, hirtelen kinyílt az ajtó és — Sasa Smirvov lépett be. Sugárzott a boldogságtól, mosolygott és a szeméi ragyogtak. A kezében megint egy papirosba csomagolt tárgy volt.

— Doktor ur — kezdte — képzelje örömet! Egészen véletlenül sikerült a kandeláberhez egy teljesen megfelelő párt szereznem... Édesanyám most oly boldog... Hiszen az egyetlen fia vagyok... És ön megmentette az életemet...

Remegve a hálás, meleg örömtől, Sasa a doktor ámuló pillantásától kísérvé, az asztalra helyezte a kandelábert. Kosolkov pedig felnyitotta ajkait, hogy valamit szóljon, de nyelve hirtelen felmondta a szolgálatot. Némán meredt maga elé.

Csehov.

A Krump-féle polg. leányiskola évzáró ünnepélye.

Június 10-én a Polgári Kaszinó Egyesület dísztermében matinée keretében tartotta meg a Krump-féle magánpolgári leányiskola az idei évzáró ünnepélyét.

Tizenegy órakor a közönség zsufolásig megtöltötte nemcsak a dísztermet, hanem a szomszédos helyiségeket is. Amint a vármegye és város közszeretében álló főispánja bajsai Vojnits István, Faragó János királyi tanfelügyelő, Rittinger Antal főgimnáziumi igazgató, Baumann Antal a fiu polgári iskola igazgatója, Zsulyevits Ernő a felsőkereskedelmi iskola igazgatója s a szebbnél-szebb toilletbe öltözött hölgyek díszes koszorúja elfoglalták helyeiket, a délszaki növényekkel izlésesen feldíszített podiumról felhangzott a dal, melynek általánossá válásáig három század emlékének kellett összejeggeződnie, százezrek könyveinek összefolynia, milliók kitörő fájdalmának összhangba verődnie, miglen azt a genialis Berlioz megharsogtatta, — a Rákóczi-induló, melyet Binder Erzsike, Márics Dóra és Wolf Ellyke nem közönséges tehetségre valló ügyességgel játszottak el hatkézre. Inczedy „A nővér“ című költeményét Schlieszer Erzsike III. osztályu növendék szavalta el megkapó közvetlenséggel.

Reinhold: Impromptus-át Weisz Irénke III. osztályu növendék játszotta el bámulatraméltó ügyességgel, fejlett technikával s érzéssel. Hogy a mű nehéz koncepcióját látható könnyedséggel oldotta meg, kitűnő mesterének, — édes anyjának, aki maga is zongoraművész — állította ki a legszebb bizonyítványt.

Butkovits Mariska III., Léderer Aranka III. és Vojnits Gizike I. osztályu növendékek „A falusi asszony Pesten“ című zsáner képet adták elő. Ügyesen. Kihaszánálva a kis mű helyzet komikumait.

Heidelberg-Tomorj: „Dobó Kata.“ Melodramát Binder Erzsike szavalta melegséggel Ferencsik Magda szép tehetségre valló s precíz zongora kísérete mellett.

Az intézet énekara „Nász a lepkekirály udvarában“ Sztojanovits J. dalszerzeményét énekelte el összhangzatosan. Az ének harmoniája, a színezések ügyes megoldása, a változó időmértekek dacára a mű szabatos előadása lelkiismeretes s odaadó szorgalomra mutat. A kart Szantó Károly vezényelte.

Az intézet igazgatója Krump Anna s annak kara, Wenzel Adrienne, Fribeisz Aranka, Kleiner Giza, Popovits Olga, dr. Kohlmann Dezső, dr. Feles Adolf és Krump Vilmos díszesrendő szép munkát végeznek s hivatásuk magaslatán állva, nemcsak a köteles tantárgyak oktatására szorítkoznak, hanem a gondozásukra bizott zsenge gyermekek lelkét is az életre nevelik.

H I R E K.

Uj udvari tanácsos. Ófelsége a miniszterelnök előterjesztésére dr. Molnár Károlynak, a Bács megyei Agrár Takarékpénztár igazgatójának a közélet terén szerzett érdemei elismerésül a m. kir. udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

A vármegye üdvözlő irata báró Vojnits Istvánhoz. Annak idején részletesen beszámoltunk Bács-Bodrog vármegye közönségének folyó évi tavaszi rendes közgyűlésén nagy lelkesedéssel hozott azon határozatáról,

hogy báró Vojnits Istvánt valóságos belső titkos tanácsossá történt kinevezetése alkalmából üdvözölte. A vármegye üdvözlőjét tartalmazó remek kiállítású albumot, mint értesülünk, Michailovits Kornél vármegyei alispán vezetésével egy nagyszámú küldöttség folyó hó 19-én délután 2 órakor fogja a kitüntetett férfinak szabadkai lakásán átnyújtani.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Papp Béla zombori kir. járásbírói joggyakornokot a zombori kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Nemesi előnév. A király Macsvanszky Pál nyug. ujvidéki törvényszéki elnöknek s törvényes utódainak, magyar nemesiségük épségben tartása mellett, a „Kamenicai“ előnevet díjmentesen adományozta.

Az elhalasztott tornaverseny. A helybeli középfoku iskolák együttes tornaversenyét, melyet vasárnap a nagy esőzés miatt megtartani nem lehetett, folyó hó 14-én, szerdán délután 4 órakor tartják meg a löversenyterén. A versenyre ujabban megint két drb tiz koronás arany adomány érkezett, az egyiket Svarka Ferenc a gimnázium legjobb szertornásza, a másikat Raisz Lajos a kereskedelmi iskola legtöbb pontot nyert versenyzője megjutalmazására adományozta. A két intézet ez uton mond köszönetet az adományokért.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán dr. Neumann Ignác apatini gyakorló orvost tb. járási orvossá kinevezte.

A patriárka a hírlapírókért.

Bogdánovics Lucian gör. kel. szerb patriárka 4000 koronával a Hírlapírók Nyugdíjintézetének alapító tagjai közé lépett. Adományát igen szép levéllel jelentette be a nyugdíjintézet igazgatóságának.

Esküvő. Dr. Willmann Mátyás folyó évi június hó 17-én esküszik hűséget Thurszky Margitkának Szondon.

Népkönyvtár adományozás.

A földmívelésügyi miniszter a jánosalmi ker. szociális egyesületnek egy 100 kötetből álló népkönyvtári könyvgyűjteményt és azok elhelyezése céljából egy könyvszekrény beszerzésére 20 koronát engedélyezett.

Bulkeszi alapok. Dr. Czibur Károly bulkeszi közs. orvos 25 éves orvosi jubileuma alkalmával 500 kor. alapítványt szándékozott a bulkeszi ev. iskolánál létesíteni, oly célból, hogy évi kamatait oly német gyermeknek osszák ki, ki a magyar nyelvben a legjobb eredményt képes felmutatni. A bulkeszi egyházközség képviselőtestületi gyűlésen azonban Jung Jakab (Sziehmann) egyházfelügyelő és Holeczmann Balint kurátor — utóbbi a bulkeszi pángermánok vak követője — indítványára, dr. Czibur Károly közs. orvos ajánlatát — a magyarok iránti gyűlöletükből kifolyólag — elutasította. Hogy hogyan kezelték Bulkeszin az iskola alapokat, igazolják, hogy Steinmetz György tekintélyes s gazdag bulkeszi polgár 1820-ban, a templom felszentelése alkalmával 100 frtot adományozott szegény iskolás gyermekek felségélyezésére, de ezen hagyománynak teljesen nyoma veszett. Szóval nincsen többé. Továbbá nem tudják igazolni Bulkeszin, hová lett a 2 negyed telek föld, amit II-ik József császár adományozott a bulkeszi tanítói fizetésének kiegészítésére. Ennek a nyomát már 30 évvel a telepítés után sem találjuk. A régi bulkesziek alkuba bocsátkoztak az egymással konkuráló tanítókkal s aki a legolcsóbban vállalta a tanítói állást, az nyerte el. Az ugynevezett „Schmierkassa“ 20.000 frttal eltűnt, noha id. Wolhüter Fülöp községi bíró teljes rendben s teljes összegben adta át utódjának stb. E tárgyra még visszatérünk, mivel a telepítés óta az alapok százezernyi kárt szenvedtek Bulkeszin.

Krónikás.

Házasság. Verbovszky Ernő zombori m. kir. adótiszt folyó hó 10-én kötött házasságot Schank Katia urleánnyal Ószivácon.

A fogyasztási csarnok. Harmadik hónapja, hogy életbelépett a fogyasztási csarnok a „csarnokosok” legnagyobb megelégedésére. Nem csinál hangzatos reklámot, mert hiszen dobbal nem lehet verebet fogni, hanem csendben és szolidan működik polgártársai javára. Három hó leforgó a alatt azt tapasztaltuk, hogyha így halad, teljesen megbízhatunk a fogyasztási csarnokban és a további fennállásában is. Mindenki, aki tagja már a fogyasztási csarnoknak, kézzelfoghatóan tapasztalhatta, hogy a folyton növekedő drágasággal szemben ez az egyedüli mód, mely enyhíti a városunkban nagymértékben emelkedő drágaságot a mai nehéz megélhetési viszonyok közt. Igen szép összeg jutott máris az engedélyezett 10%-ból a csarnokosoknak, kik ezen megtakarításból a háztartás egyéb szükségleteit fedezhetik. És hogy az árak az engedmény dacára a rendes napiárak mellett is kifogástalanok és a legjobb minőségűek, azt a csarnokosok tiszta lelkiismerettel tapasztalatból állíthatják. De erről bárki is meggyőződhetik, aki belép a fogyasztási csarnokba. Meg kell tehát ragadnunk az alkalmat és minél nagyobb számmal kell belépni polgártársainknak a fogyasztási csarnokba, hogy a tömörülés folytán még nagyobb engedményeket érthessünk el. Hiszen minden megszorító kötelezettség nélkül bárki is tagja lehet a fogyasztási csarnoknak. Mert azt hiába várjuk összetett kezekkel, hogy a nagymérvű drágaság megszűnjék; magunknak kell tehát önmagunkon segíteni, úgy, ahogy a körülmények kínálkoznak, mert a jó magyar közmondás is azt tartja, hogy: „Segíts magadon és az Isten is megsegít!”

Házasság. Dr. Schneider Károly nagybirtokos, kulai ügyvéd, th. megyei főügyész és neje Varga Etelka leányát, Gizellát, folyó hó 10-én vezette oltárhoz a budapesti Deák-terti ág. ev. templomban, dr. Kenedi László miniszteri fogalmazó, dr. Kenedi Géza orsz. képviselő fia. Az esküvőn díszes és nagy közönség vett részt. A vőlegény egyik tanúja Kálmán Gusztáv államtitkár volt.

Rajzkiállítás. A zombori állami főgimnázium tanulóifjúságának rajzkiállítása folyó hó 15-én nyílt meg az intézet rajztermében. A rajzok és festmények külön vannak csoportosítva, hogy az áttekintés könnyebb legyen. Az ifju nemzedéknek ez évi nyilvános beszámolója oly fényes eredményről tesz tanuságot, amely nemcsak a laikus, hanem a legmesszebbmenő igényeket követelő műértő közönség figyelmét is felkelti s nem egy kép szemlélésében talál gyönyörűséget. Örömmel ajánljuk tehát a pártoló közönség figyelmébe már azért is, mivel egyes képek eladásra is kerülnek, azon célból, hogy azok árán a tanulók a festésnél felmerült költségeket némileg pótolhassák, esetleg a jövő tanév elején a rajzolóhoz és festéshez szükséges anyagot beszerezhessek. A kiállítás ingyenes és megtekinthető folyó hó 15., 16., 17. és 18. án délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig.

Eipusztult egy asszony. Tavan-kuton a minap meghalt Vidákovics Antalné napszámosasszony. Az ügyészséghez följelentés érkezett, hogy egy bábaasszony kényelem-szeretete vitte sirba a még fiatal asszonyt. A följelentés szerint Vidákovics Antalnéhoz, aki szülési fájdalmaknak nézett elébe, bábát hívtak. A tudós néni azonban nem akart menni, azt kívánta, hogy a beteget hozzák el ő hozzá. Vidákovicsné kocsira tették s elindultak vele a bábaasszony háza felé. Utközben azonban a fiatalasszony meghalt. Állítólag utközben, szülés közben következett be a halál. Vidákovicsné holttestének fölbontását elrendelte a vizsgálóbíró. (Egy meg nem bízható könyvatos jelentése szerint a szerencsétlen asszony kórházba szállítás közben halt meg és a halála előtt azt vallotta, hogy egy kuruzslónő meg egy idegen bábaasszony tiltott operációt végzett rajta; a kuruzslóasszonyt letartóztatták, a bábaasszonyt keresik.)

Orvosválasztás. A leköszönés folytán megüresedett vepródi községi orvosi állásra az egyedüli pályázót, Tompka Károly ny. katonai orvost választották meg.

Gyermekünnepély. A „felsővárosi óvóegyesület folyó évi június hó 18-án (vasárnap) a Vadászkiert kerthelyiségében gyermekünnepélyt és ezt követő táncfűszerkét rendez. Kezdeté délután 5 órakor. Beléptidij 1 korona 20 fillér, gyermekeknek 60 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad az egyesület.

Gyász. Páncsich Juliska folyó évi június hó 9-én életének 21-ik évében jobblétre szenderült.

Választás. Kula község képviselő-testülete folyó hó 8-án az üresedésben volt kataszteri nyilvántartói állásra egyhangulag Janik Béla községi irnokot, míg a szintén üresedésben volt irnoki állásra Király János regőcei községi irnokot választotta meg.

Közműves sorsa Amerikában. Fratrity István helybeli közműves alig egy éve, hogy két kis gyermekét itthon hagyva, feleségével együtt, ha nem is a meggazdagodás, de a biztos megélhetés tudatában Amerikába ment. A viszonyok azonban nem kedveztek neki, ott épen úgy küzködött az étellel, mint idehaza s csak annyit kereshetett, hogy napról-napra feleségével megélhetett. Néhány héttel ezelőtt egy épület aláfalazásánál dolgozott, ahol végzetes szerencsétlenség érte. Az épületet ugyanis emelőgépek segítségével kiemelték s míg ő a követ rakosgatta az alapra, az épület egyik fala hirtelen bedőlt és maga alá temette, úgy hogy a mentők testének már csak roncsait szedhették ki a hatalmas fal alól. A felesége most a legnagyobb nyomornak néz elébe, mert még utiköltséget sem takaríthatott meg, amelylyel hazajöhetne. Ily sors vár Amerikában a kivándorlók legtöbbszörre, reményök-szegetten tengetik siralmas életüket s várják a jó alkalmat, hogy hazatérhessenek.

Eljegyzés. Mihalovits István Ujfutakról eljegyezte Schneider Margitot Paripásról.

Szerencsétlenül járt fiu. Holcz Jakab szeghegyi lakosnak 14 éves fia a mult napokban a szálláson felakasztotta magát s mire hozzátartozói észrevették, már meg volt halva. A fiu ugyátszik játékból akasztotta a kötelet a nyakára s egy gondatlan pillanatban a jászolról leesett, mert semmi körülmény nem mutat arra, hogy a fiu öngyilkossági szándékból követte el tettét, mivel a szerencsétlenség megtörténte előtti percekben a fiu vígan füttyüresztett s nem gondolva a gyászos végre.

Villámcsapás. Szombat este meny-dörgés és nagy esőzés közben a villám lecsapott a vármegye székház épületébe. A villámhárító felfogta a pusztító elemet s így a telefonhuzalok megrongálásán kívül az épületben egyéb kárt nem okozott.

Thököly-ut 10. sz. ————— Thököly-ut 10. sz

BELHÍVÁS.

BUTORT akar venni, az Aki **BUTORT** bizalommal forduljon hozzám. **∴ Raktáron vannak: polituros hálósobák, ugymint: kőrís, cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri szobák. !! MEGRENDELHETŐK: !! szalonok, könyvtárak, valamint eredeti BRONZUTÁNZATU butorok.**

Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.

50—17 Tisztelettel
Szpevák Béla,
múipari butorkészítő,
ZOMBOR, Thököly-ut 10.

Uj diszérem. Öfelsége a király a magyar tűzoltószövetség 25 éves fenállásának jubileuma alkalmából elhatározta, hogy a magyar szent korona országaiban a tűzoltás és mentés terén kifejtett 25 éves elismerésre méltó tevékenység jutalmazására diszérmet alapít. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek, mint belügyminiszternek a képviseletében dr. Némethy Károly belügyi államtitkár a tűzoltószövetség jubileumán Veszprémben pünkösdi vasárnapján az ünnepies közgyűlésen hivatalosan közölte az új tűzoltói diszérem alapítását és az erre vonatkozó királyi elhatározást. A diszérem bronzból készült és narancssárga, 39 milliméter széles szalagon a bal mellen viseltetik és pedig a jubileumi kereszt után. Erre a diszéremre igényt tarthatnak mindazok, akik a magyar szent korona országaiban levő valamely tűzoltóságban vagy mentőcsapatban, mint annak működő tagjai, ha megszakítással is, de teljes 25 éven át buzgó s hasznos tevékenységet fejtettek ki.

Kedvezmény a hajón. A m. kir. folyam- és tengerhajózási részvénytársaság felhívja a köztisztviselők figyelmét arra a társaságnál már kezdettől fogva érvényben levő utazási kedvezményre, hogy a m. kir. államvasutak által részükre kiállított arképes igazolvány felmutatása mellett a társaság összes vonalain és menetrendszerű személyhajójáratain feláru menetjegyekkel utazhatnak.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden június hó 25-én d. e. 8 órakor a szegedi alsó szivattyutelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendők.

Szerkesztői üzenet.

G. J. Palánka. Már megjelent másutt. Nem közölhetjük.

S. T. R. Utszéli eset, még hírek is gyarlón elmondva. Nem használhatjuk.

Margit. Szeretni már tudhat, nem voajuk kétségbe, de verset írni még nem. A Vizsont-látásban még volna valami mag, de ezt a kis magot is tönkreteszti formátlan alakja.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Jung Jakab (Sziehmann) bulkeszii egyház-felügyelő rendesen egy jó pángermán csatlóssal „Es kommt ja auf den Mann nicht an. — Wenn der Mann nur schreien kann! — az egyház pénzén — városról városra jár kilincselni egyes urakhoz s az én borzasztó fegyelmimről hazudozik. A tiszta tényállás ez:

A bulkeszii pángermán izgatók felbújtották az egyházi képviselőket ellenem s a főszolgabíróshoz alaptalan és hánis följelentéseket tettek, de felmentettek. A bulkesziek felebbezték, de az alispáni hivatal is felmentett. A két rendbeli felmentő ítélet panaszát — ahogy konok perlekedőkhöz illik — harmadszor a főespereshez adták be ellenem s egy fogyatékos kiegyezés folytán rajtam perelik — hogy erkölcsileg és anyagilag megsemmisítsenek — a bulkeszii ág. h. ev. egyház perkölségeit! Hát nem gyönyörű állapotok ezek?! Ez az én borzasztó fegyelmim veleje, amivel minden téren ártani akarnak; ha pedig Jungék mást regélnek, szándékosan hazudnak.

Kérem a tek. szerkesztő urat, sziveskedjék jelen rektifikáló soraimat nagybeesű lapjába az igazság kedvéért felvenni.

Hazafias tisztelettel

Palánkán, 1911. június hó 8-án.

Gotthárd Sámuel,
bulkeszii ág. h. ev. tanító.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Haszonbérleti hirdetmény.

K. Nagy Sándor Kossuthfalvi lakos **KIADJA haszonbérbe 3,** esetleg **5** egymásután következő évekre kossuthfalvai határban levő **102 lánccs és 88 lánccs földjét** („a“ 2000 □-övel számítva) **az összes gazdasági épületekkel együtt.** Részletesebb felvilágosítást ad a **tulajdonos.** 3-2

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort eséplők, szeckavágók, morzsolók, darálók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50-9

VARGA N.

gépműhelye

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.

saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolesőbb üzem és a legolcsóbb motor a világon!

Uzemköltség lóerőóránként 1 fillér!!

1345. szám. 1911.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1911. évi 1499. számú végzése következtében dr. Bruck Ármin zombori ügyvéd által képviselt S. M. Blumenkrantz javára 221 korona 30 fillér s járulékaik erejéig 1911. évi február hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy nyomda gép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1911. évi V. 262/5. sz. végzése folytán 221 kor. 30 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi január hó 26. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 101 kor. 08 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Zrinyi-utca leendő eszközésére 1911. évi június hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1911. évi június hó 3-án.
Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Eladó szőlő.

Zomborban a Ferencsatorna mellett, a fürdőháztól mintegy 100 lépésnyire fekvő szőlő, szép parkkal, gyümölcsösökkel és mintegy 4000 □-öl szántófölddel; továbbá 5 szobás lakással, verandával, valamint 2 szoba, 2 konyha, nagy félszerrel, pincével és hozzátartozó melék helyiségekkel eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a **kiadóhivatal.** *—1

1327. szám. 1911.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1910. évi 2378 számú végzése következtében dr. Gál Rezső zombori ügyvéd által képviselt Szabadkai takarékpénztár és hitelintézet javára 988 korona s járulékaik erejéig 1910. évi november hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3450 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kukorica és vasszón nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1910. évi V. 1403/9. sz. végzése folytán 988 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi május hó 3-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 280 korona 77 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Bezdánban adós lakásán leendő eszközésére 1911. évi június hó 28-ik napjának délutáni 3 1/2 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1911. évi május hó 29-én.
Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

1368/végreh. 1911. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 192. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1911. évi 1387. számú végzése következtében dr. Bruck Ármin zombori ügyvéd által képviselt Atheneum irodalmi r. t. javára 200 korona s járulékaik erejéig 1911. évi február hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy nyomda gép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1911. évi V. 256/4. sz. végzése folytán 140 kor. 66 fill. hátr. tőkekövetelés, ennek 1910. december hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 15 korona 32 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszközésére 1911. évi június hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1911. évi június hó 2-án.
Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

ELADÓ HÁZ.

ZOMBORBAN
a Bercsényi-uton levő

936 □-öl belterülettel bíró

lakoház szabadkézből

ELADÓ. 3-2

!! Bővebb felvilágosítással szolgál !!

ÁDÁM GYULA

Schweidel-utca 10.

Carbone János táncintézete
ZOMBORBAN, az „Elefánt“-szállodában.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint

ZOMBORBAN,

1911. július 1-én az

„Elefánt“-szálló nagytermében

!! táncintézetem !!

megnyílik. A tanfolyam anyaga magában foglalja az összes divatos és legújabb szalontáncokat. Különös súlyt helyezek a test fizikumának esztetikai kiképzésére, mert előadásom a francia iskolán alapszik. Mindenképp az én módszeremet a mélyen tisztelt családok figyelmébe ajánlom és főleg azért, hogy megakadályozzam azokat a kellemetlen következményeket, amelyek némi káros befolyást gyakorolhatnak az ember fizikai szervezetére. Az én belátásom szerint ez a módszer felel meg legjobban a jelenkor igényeinek. Minden családfőnek szükséges gondoskodni arról, hogy az ifjuság már korán a testnek fizikai kiképzésében részesüljön. A tánc az első mozzanat, amely a testnek bizonyos erőt és ügyességet kölcsönöz és én biztos vagyok, hogy az én módszeremmel a szülők meg lesznek elégedve.

! Kezdő kurzus !

Gentry Boston

és a legdivatosabb szalontáncok

hétfőn, szerdán és pénteken d. u.

5-7 óráig.

Haladó kurzus

Gentry Boston

és a legdivatosabb szalontáncok

kedden, csütörtökön és szombaton

d. u. 5-7 óráig

Magánórák háznál és házon kívül
egy egyeseknek, mint csoportoknak.

Beiratkozni lehet a mai naptól kezdve:

Schön Adolf, Kollár József, Karakásevity Milivoj könyvkereskedőknél.

Tisztelettel kérem a beiratkozásnak az oktatás megkezdése előtt való eszközését, hogy késedelem miatt az oktatás kárt ne szenvedjen. Magamat a mélyen tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel

Carbone János,

táncitanár, m. kir. operaházi ny. első szolótáncos.

Eladó szalon garnitúra.

Zomborban a Flórián-utca
15. sz. a. egy szalon garni-
tura eladó.

A hódási kir. járásbírósg vezetőjétől.

1911. El. 14/H/16. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A hódási kir. járásbírósg részére 60 köbméter és a járásbírósg fogház részére 1538 köbméter kemény tűzi hasabfa szük-
segeltetik; ennek fele folyó évi december hó
végéig, másik fele pedig 1912. évi szeptember
hó végéig szállítandó a hódási kir. járás-
bírósg udvarába.

Csak a szabályszerűen kiállított és pe-
csettellel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett
és közvetlenül vagy posta útján beadott aján-
latok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánla-
tok borítékára felírandó: „Ajánlat a hódási
kir. járásbírósg és fogház tűzifa szállítása
tárgyában.”

Az ajánlatok 1911. évi augusztus hó 18.
napjának d. e. 12 óráig a kir. járásbírósg
hivatalos helyiségében (3. számú szoba) na-
ponta d. e. 9—12 óráig beadhatók.

Bánatpénz fejében 38 korona teendő
le a hódási járásbírósg vezetőjénél naponta
d. e. 9—12 óráig, vagy a hirdetmény szá-
mára való hivatkozással posta útján is be-
küldhető, vagy pedig a hódási m. kir. adó-
hivatalnál letétbe helyezhető, mely esetben
az erről szóló elismervény az ajánlatához
esetelendő.

A beadott ajánlatok a hódási kir. já-
rásbírósg vezetőjének hivatalos helyiségében
(3. számú szoba) 1911. évi augusztus hó 18.
napján d. e. 12 órakor fognak felbontatni,
amikor is az ajánlattevők vagy azok igazolt
képviselői jelen lehetnek.

Az odaitélés iránti határozat lehetőleg
azonnal felbontás után, de legkésőbb attól
számítva 8 nap alatt, vagyis 1911. augusztus
hó 26. napjáig meg fog hozatni, amely idő-
pontig az ajánlattevők ajánlataikkal kötele-
zettségben maradnak.

A hódási kir. járásbírósg vezetője
fentartja azon jogát, hogy a beérkezett aján-
latok között az ajánlott árakra tekintet nélkül
szabadon választhasson.

Hódásig, 1911. évi május hó 30-án.

A hódási kir. járásbírósg.

POLZOVITS TESTVÉREKNÉL ZOMBORBAN

az üzlet teljes feloszlása miatt

VÉGELADÁS.

**Az összes divat- és rövidárak mélyen leszállított
áron adatnak el.**

**Ugyanott új állapotban lévő és bármely üzlet cél-
jaira alkalmas felszerelés is eladó.**

3-3

2350. ex 1911.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye területén a to-
polyai járásban fekvő 3755 lelket számláló
Bajsa nagyközségben — a hozzátartozó
Duboka és Alsóroglatica pusztai nagybirtok-
kal — üresedésbe jött **községi orvosi
állás** betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása:

1. Kézpénz fizetés 1600 korona.
2. Személyi pótlék 1000 korona.
3. Lakpénz 600 korona.

4. Utátalány, látogatási, halottkémlési,
himlőoltási, trachoma gyógykezelési díj külön-
külön szabállyal megállapítva.

5. Házi gyógytár tartására köteles, mely-
lyel azonban külön hatalmaztatik fel.

Az állás nyugdíjjogosultsággal jár, —
Bajsa község a járási székhellyel köuttal van
összekötve, fél óra járás, hol gyógyszerterek
vannak.

Felhívtnak a pályázni szándékozók,
hogy az 1881. évi I. t. c. 9. §., illetve az
1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §. értelmében
felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **1911.
évi június hó 30-ig** annyival inkább
nyujtsák be, mivel a később érkezők figye-
lembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kifizetni.

Topolya, 1911. évi június hó 5-én.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

2-1

Eladó ház.

Zomborban, a Gólya-
utcában levő 2. számú ház
(Szelencse külváros), mely
áll nagy kertből, szabad kéz-
ből eladó.

3-2

1234/1911. szám.

Kútfurási hirdetmény.

Káty község 49/kgy. 911. szám a.
hozott és 8680/719 jkv. 1911. szám a.
jövöhagyott határozat alapján a község-
ben mély kutat létesít.

Felhívtnak mindazon vállalkozók,
kik ezen kutak furását és felszerelését
létesíteni óhajtják, hogy terv és költség-
vetéssel felszerelt szabályszerű írásbeli
ajánlatukat **folyó évi június hó
26. napjáig** a községi előljáráshoz
küldjék be.

Az előljárásg az ajánlattevőkkel
szemben semmiféle kötelezettséget nem
vállal; a község képviselőtestülete fogja
ajánlatukra nézve a határozatot meg-
hozni.

Káty, 1911. évi június hó 5-én.

Kremmer Lajos,
aljegyző.

Máry Ráda,
bíró.

3-2

ÁLLANDÓ BÚTOR-**K I Á L L I T Á S**

ÉS ELADÁS

AZ IPAROSOK ÁRUCSARNOKÁBAN

Z O M B O R.

Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.

:: ÉRTESETÉS. ::

A SZTANISICSI TAKARÉKPÉNZTÁR

ŐRSZÁLLÁSON

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet

üzletágai közé bevezette és e célból a Hollandi Életbiztosító Részvénytársasággal ::
:: lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó ::
:: :: kötelezi magát

1 koronás heti részletek fizetésére.

A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszerűsrendű életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 koronát kézhez kapja

Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után :: elhaláloznék, az egész ::

1000 korona haladéktalanul

:: :: esedékessé válik. :: ::

Ha azonban a díjak befizetését bármikor beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt azonnal a Sztanisicsi Takarékpénztár Részvénytár-
:: saságtól kezébe kapja. ::
Beléphetnek 20—60 évig ter-
:: jedő életkorban lévők. ::

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, melyet az országban ilyen módon jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Biztosítási szándékozók felvételre jelentkezhetnek **Lederer Leó** bankházánál. Szóbeli felvilágosítással készségesen szolgál az intézet jogtanácsosa **dr. Balogh Ernő** zombori ügyvéd. ::

Sztanisicsi Takarékpénztár — Őrszállás.

— Lapunk —
kiadóhivatalában egy
TANULÓLEÁNY
fizetéssel felvételik.

Zombor város üzleti tájékoztatója.

Bács megye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kobrai és külföldi gyártmányokban.

Szalámi! Tisztán sertéshusból készült szalámi különként 2 korona 20 fillérért, valamint csemege-szalonna különként 2 koronájával kapható **Bogdán István** hentesüzletében Zombor, Zrínyi-utca 9.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden időnyre legnagyobb választékban kapható divatjelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batisztok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Varga Kálmán butorműasztalos Zombor, Kules-utca 7. sz. Készít legmodernebb kivitelben családi és uri szobaberendezéseket minta szerint pontos kivitelben; menyasszonyi butorok versenyképes árban úgy bel-, mint külföldi gyárakkal szemben.

Házi iparilag előállított **FEHÉRNEMŰEK** a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.” — Nagy raktár **divatkelmekben és vászonneműekben.** — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-utca. 50—16

Ehrlich Nándor fia épület- és diszműbádogos vizvezeték, fürdő és closet-berendezési vállalat. Állandó nagy raktár konyhaberendezési cikkekkel. Rákóczi utca 6. sz. Zombor.

Raics József polgári és katonai férfiszabó Zombor, Széchenyi-körút. Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Dobozkészítés. **Gromilovits András** könyvkötészet (Zombor, Zrínyi-utca 1. sz.) dobozkészítésre berendezte és e szakmába vágó mindennemű dobozkészítést elvállal. Kataszteri birtokos rendező dobozok állandóan raktáron. Könyvkötői munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vizvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Sztanisits Milán üveg, porcellán, lámpa, ivókészlet, tükör- és képkeretraktára Zombor, Szent-György-tér, a városházával szemben. Új épületek beüvegezése, valamint e szakmába vágó összes munkák elvállaltatnak.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkereskedés és könyvkötészet Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Ugry István kályhás és agyagárgyáros Bezdáni-utca 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányú I-a Chamotte kályhát, tüzhelyeit stb. áruit. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltetnek.

Biebert János férfiszabó Zombor, Tökölly-utca 12. A legegánsabb ruhák a legrövidebb idő alatt elkészíttetnek. Szolid árak!

Höger Márton butor-asztalos Zombor, Széchenyi-körút. Elvállal háló- és ebédlőszobák berendezését, valamint e szakmába vágó összes munkák elkészítését.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-utca 41. sz. — Nagy raktár kész síremlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fürészelés és csiszolás.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.

Kisebb kőművesmunkákat, ugymint: átalakításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabic és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőművesmester Zombor, Orgona-utca 38.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Nagy, butoreladás! **Olcó! Jó! Tartós!** **Özv. Adler Adolfné** butorkereskedése, asztalos és kárpitos műhelye Zomborban, Kossuth Lajos-utca. Főraktár: Sándor Béla-utca 9. — Nagy választék háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben. Részletfizetésre is.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rókus-utca 21. — Belföldi és porosz köszén, továbbá koks és vágott fa kicsinyben blombirozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Koks és szén waggonként nálam megrendelhető.

Nagy raktár elsőrendű zongorák és pianókban **Raab Károly** hangszerkészítőnél, Zombor, Zrínyi- és Orgona-utcában. — Legolesőbb zongora-kölcsön intézet. — Javítások és hangolások elfogadtatnak.

Igazság. Pataj Sándor republikánus lapja, Zombor. Egész évre 2 korona.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képkeret raktár: **Scherer M.** Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpított butorjavítás, képkeretesítés és üvegezés. E szakmába vágó bármilyen munkák vidéken is elvállaltatnak.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolesőbban készít **Goesser Antal** Rákóczi-utca 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

Bittermann N. és Fia

könyvnyomdája
:: ZOMBOR, ::
a vármegye palotájában.

Csinos és izléses nyomtatványok a legrövidebb idő alatt készülnek.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.